

NIEMCY.

*** Berlin, 24 września.** Wspominaliśmy przed dwoma dniami jako o rzeczy pewnej, że cesarz w drugim tygodniu października uda się z Baden-Baden do Turynu w odwiedziny króla włoskiego i że dłuższy pobyt w Turynie p. Kaudell w Berlinie w związku stał z tą podróżą. Wiadomości tej zaprzecza Post, dziennik niemiecki, który od niejakiego czasu za półurzędowy organ uważa, że nic jeszcze nie postanowiono stanowczo o wyjeździe cesarza niemieckiego do Włoch. Według pomienionego pisma względ na zdrowie monarchy, który w ostatnim czasie tyle okazał się czynny, nie mógłby brać udziału w manewrach wojskowych, jedyną jego przeszkodą, bo cesarz sam pragnie udać się do Turynu, a i polityczne względy nakazywałyby tę podróż. Post zaprzecza dalej podługom o ustąpieniu

prawie obowiązującym za cesarstwa, które przecież i za rządów Napoleona III nie było zastósowywanem.

Ekskrólwa Izabela powróciła już z rodziną z wód Hourgaie i zamieszkała chwilowo w Fontainebleau. Syn jej najstarszy, Alfons, uczestniczył osobiście przy poświęcaniu nowego dzwonu w Lourdes, skutkiem czego uderowała Izabela obraz Matki Boskiej w Lourdes dwoma kosztownymi naszyjnikami.

List prywatny z Algieru zamieszczony w Biet Public donosi, że w Algierze uwija się pewna liczba pruskich agentów, którzy zawierają stosunki z Arabami. Niemieckie dzienniki podają powyższą wiadomość uważają ją za prostą dziennikarską kaczkę i robią uwagę, że Francuzi gotowi niebawem napisać, iż ks. Bismarck podbić chce Algier.

Dziennik urzędowy powołuje wyborców departamentów Alp morskich, Pas de Calais i Seine et Oise na dzień 18 października do ura wyborczych.

HISZPANIA.

* **Madryt**, 21 września. Paryżski korespondent Timesa poświęca armii republikańskiej dłuższy artykuł, w którym oświadcza na wstępie, że uznanie madryckiego rządu przez mocarstwa europejskie nie przyniosło mu żadnych korzyści, nie podniosło jego kredytu, nie przysporzyło skarbowi ani jednego duro, a armia nie zwiększyła ani o jednego żołnierza. Kronika wojny ma do zapisania nieznaczne tylko utarczki, wojska rządowe nie spieszą się z wojną zaczepną, a karliści niemający ani dostatecznej artylerji ani kawalerji, obawiają się wyjść na równiny. Hiszpania cierpi wielki niedostatek zdolnych ludzi, nie dostaje jej dzielnych oficerów, którzy w ostatniej wojnie domowej grali główną rolę. Na pierwszych stanowiskach widzimy dziś ludzi, których nieznano przedtém, a których wiek podeszły z pewnością nie uzdolnił do naczelnego dowództwa. Od śmierci Ferdynanda aż do ostatnich lat dziesięciu posiadała Hiszpania generałów, którzy w pełnej przynajmniej części posiadali przymioty potrzebne dowódcom armii. — Generałowie jak Ludwik Cordova, Espartero, Narvaez, Odonnel i Prim, nie uchodzili w innych krajach za pierwszorzędnych wodzów, dzisiaj przecież nie posiada Hiszpania i takich generałów. Concha nie osiągał zdolnościami wymienionym, śmierć przecież jego była wielką klęską dla Hiszpanii i chętnie powołano by w jego miejsce brata, dokonał zwycięstw nad Kuba i W. Niemcami.

gubry go nie potrzebowano na Kubie. W pierwszej wojnie domowej był Zabala już generałem, ale nie wiele trzymano o jego wojskowym talencie. Od tego czasu nie dał ani jednego dowodu, że zle go podówczas sądzono. Nowy minister wojny w gabinecie, generał Serrano Bedoya nie jest kuzynem marszałka-prezидента i nigdy nie uchodził za zdolną osobistość, tak że tylko brakowi oficerów przypisać należy wyniesienie go na to wyższe stanowisko. Serrano Bedoya mógłby do-brym być pułkownikiem, może nawet i brigadierem, ale nigdy wyższym generałem i ministrem wojny. Serrano Bedoya zrobił plan kampanii, po którym przyja-ciele jego wielkich spodziewają się rzeczy. Wyzna-czyć należy, że wszyscy rządowi generałowie bardzo mierni, dotąd odgrywali rolę. Rząd powinien młodych się próbować. Mówiono już o tćm, aby na czele minister-stwa wojny postawić Lopez Dominguez, który jako zupełnie młody oficer odbywał kampanią krymską. Na-leży do szkoły jen. Prima, przy którego boku walczył w Afryce i wielce się odznaczył. Żołnierze, którzy pod nim służyli, wiedzą bardzo dobrze, że zawsze był jednym z pierwszych, a zaufanie żołnierza do dowódcy jeździ w ogóle wiele waży, w wojsku hiszpańskim nie

na nauczylińskiego zakład opuszcza. Uroczystość zakończenia została ułaskim „Stworzenia” Heydena, wykonanym wzorowo przez chór učeniele klas wyższych i jeden głos solowy pod kierunkiem p. B. Dembińskiego, któremu zupełnie należy się uznanie za tak dobre wykształcenie učeniele w śpiewie. W pokojach przybożnych roztworzone rysunki učeniele i ręczne tydziele roboty. Publiczność przeważnie żeńska od początku do końca w znacznej liczbie towarzyszyła popisowi. Opuszczającym zakład učenieleom wręczał słowne upominki ks. prałat Brzeziński, który jak zawsze tak i w tym roku zaszczycił popis swoją obecnością.

— W wyższej szkole pp. Anastazy Warkna i Emilii z Borzęckiej Hofmanowej było w roku ubiegłym učeniele 73. Nauczyli i nauczyli i raczej szkole było zajetych 14. W ciągu roku umiała jedna učeniele klasy pierwszj Bronisława Baraniecka na tyfus.

Akt zakończenia roku szkolnego nie odbył się publicznie z tego powodu, że przygotowania do przeniesienia i zakładu do domu przy Długiej ulicy nr. 8 speyalnie dla zakładu zbudowanego stany na przeszkodzie urządzeniu uroczystego publicznego popisu, który także wymaga nie mało zachodu i kłopotów. Z tej samej przyczyny rozpoznanie się nowy rok szkolny dopiero 20 października, 19 października, zaś odbędzie się egzamin zgłaszających się do instytucji učeniele.

W końcu przełożone szkoły w programie na r. b. wydanym zawiadaniaj rodziców i opiekunów, że od Wielkiej Nocy zamierzają założyć szkółkę ogródkową podług systemu Froebela. Organicznego związku z zakładem wyższym szkolka ta mieć nie może i mieć nie będzie. Przeciwnie, będzie to instytucja zupełnie odrębna, ale zostająca pod nadzorem przełożonej szkoły i obejmująca dzieci w wieku od 3 do 6 lat, które będą zatrudnione przez kilka godzin dziennie, częścią na sali, częścią w umyśle na ten cel urządzonych ogrodzie. Zadaniem szkolki ogrodowej będzie, aby uosobić dzieci do nauki szkolnej. Przez systematyczne a kierowane ręką fachowej nauczyli i nauczyli zatrudnienia rozwijać będzie szkolka harmonijnie siły fizyczne i duchowe dziecka, budząc w nim popęd do pracy, do wytrwania w niej, do samodzielnosci i ufności we własne siły. Wszystkie wiekze miasta Europy, przeświadczone o ważności szkolki ogrodowych, mają nawet osobne stowarzyszenia zajmujące się urządzeniem i utrzymaniem tego rodzaju instytucji.

Blizsze objaśnienia co do zadania, celu i metody w szkolce ogródkowej a zwłaszcza wykazanie potrzeby tego rodzaju zakładu podane będą później, gdy przyjdzie do wprowadzenia w życie szkolki ogródkowej.

— Na młodzieńca kształcącego się na technika otrzymaliśmy od pp. Chełkowskiego z Kukulinowa 2 tal. A. M. Grab 1 tal., razem złożono tal. 3; dalsze składki chętnie przyjmujemy, a im szybciej będą nadane, tem lepiej, gdyż od młodzieńca tego należy wnieść opłatę już 1 października roku bieżącego.

— Przy załatwianiu rur gazowych naprzeciw Biblioteki Raczyńskich zapalił się dziś przed południem ulatujący niemi gaz i oparzył znacznie bardzo jednego z pracujących przy tem robotników. Gazu palącego się w inny zroszt sposób nie można było ugasić jak przez zasypianie ziemią dołów, w jakie rury te wkładano.

— Maszyna pociągu, który wyszedł ząd do Krzyża o 2 godzinie w nocy dnia wczorajszego, wyskoczyła o 3 godzinie

na dworcu w Szamotułach z szyn, przez to przejazd następnych pociągów o kilka godzin opóźniony został. I tak musieli pociąg przybywający z Berlina do Szamotuł o 4 godzinie, zatrzymać się tamże, a podróżnych zabrał pociąg z Poznania przysłany.

* Wybrany na platnego radcę miejskiego referendaryusz dr. Loppo był dawniej burmistrzem w Lawenbergu na Pomorzu.

— * Nadburmistrz p. Kohleis, który dla zajęć urzędowych nie mógł wrócić z deputacją magistratu udać się na kongres sanitarny do Gdańska, udał się teraz tamtądą dla objęcia tamtejszych zakładów kanalizacyjnych.

— * Najbliższe roki tutejszego sądu przysięgłych rozpoczną się w poniedziałek dnia 28 mb.

— * Nie w sali p. Zapalowskiego lecz w Strzelnicy wprawdziećkiż zdawać będzie p. Moszczeński w niedzielę dnia 4 p. m. sprawę z czynności poselskich.

— * Dobra Nagradowice, położone w powiecie średzkim a mające 1712 morgów obszaru, będące dotąd własnością porucznika p. Jaurniki, nabył w terminie subhastacyjnym p. Maks Mehlich za 100,000 tal.

— * Najbliższe roki sądu przysięgłych w Ostrowie rozpoczną się dnia 5 października rb.

— * Wolszynie zamierza rząd połączyć w jednę bezwyznaniową istniejącą tam trzy szkoły wyznaniowe. W tym celu powołał radca ziemiański na naradę członków protestanckiego stowarzyszenia szkolnego na dzień 19, katolickiego na 21 a żydowski na 22 mb. Z przybyłych 80 członków pro-

GOSPODARSTWO, HANDEL I PRZEMYSŁ									
* Młeka. Berlin, 24 września. Pagnenna No. 0 10-9½ tal., nr. 0 i 1 9½-9 tal., różna nr. 0. 8½-8 talar., nr. 0. i 1 7½ talarów.									
Wiadomości giełdowe.									
Giełda poznańska. 25 września.									
Zyto: cena wypowiedziana 47½, na wrzesień 47½, wrzesień-październik 47½-½, na jesień 47½-½, październik-listopad 47½-48, listopad-grudzień 47½-48, grudzień-styczeń —.									
Wypowiedziano 500 ctr.									
Okowita: cena wypowiedziana 21 11/20, na wrzesień 23½-½-½-½-½, październik 21-22½-21, listopad 19½-½-½, grudzień 19½-½, styczeń —, luty —.									
Wypowiedziano — litrów.									
Ceny targowe					T o w a r				
w mieście Poznaniu									
dnia 25 września 1874 roku.					piękny.	średni.		pośledni.	
					tal. sgr.	fn. tal.	sgr. fn.	tal. sgr.	fn. fn.
Przenicy	szefel	po 50 kilo			3 14	—	3 8	3	—
Zyta					2 23	—	2 16	6	2 14
Jęczmienia					3 2	6	2 25	—	2 20
Owsa					3	—	2 24	—	2 22
Grochu do gotow.					—	—	—	—	—
— na pasze					—	—	—	—	—
Rzepiku zimowego					3 24	—	3 23	6	3 22
Rzepiku zimowego					3 27	—	3 26	—	3 25
Rzepiku latowego					—	—	—	—	—
Rzepiu latowego					—	—	—	—	—
Tatarki					—	—	—	—	—
Kartofli					—	—	—	—	—
Wyki					—	22 6	—	21	—
Łubinu żółt.					—	—	—	—	—
— niebiesk.					—	—	—	—	—
Koniczyny czar. cent. po 50 kilo.					—	—	—	—	—
Koniczyny białej					—	—	—	—	—
Kursa telegraficzne.									
(Notowane z dnia 25 września.)									
SZCZECIN. 25 września 1874.									
Szczecino: Pszena					Olj rzep.:				
na wrzesień 68					na jesień 16½				
na paźdz.-list. 64½					na wiosnę 5½				
na wiosnę 190.50					Okowita: bardzo stale				
Zyto: stale					w miejscu 25				
na wrzes.-paźdz. 48½					na wrzesień 25½				

na paźdz.-list. 48 $\frac{1}{2}$	na wrzesień-paźdz. 21 $\frac{1}{2}$
na wiosnę 143	na wiosnę 60
BERLIN, 25 września 1874.	
Stan powietrza: piękne	
Psz. en. trzyma s.	
na wrzes.-paźdz.	
na kwiecień-maj	
Żyto: stale	
w miejsou	
na wrzes.-paźdz.	
na paźdz.-list.	
na kwiecień-maj	
Oléj rzep. trz. się	
w miejsou	
na wrzes.-paźdz.	
na paźdz.-listop.	
na kwiecień-maj	
Okow.: stale	
w miejsou	
na wrzesień	
na wrzes.-paźdz.	
na paźdz.-list.	
na kwiecień-maj	
Owies: stale	
na sierpień	
Oléj skalny:	
w miejsou	
Gal. kol. Kar. Lud	
Pruskie oblig. p	
Nowe pozn. list. z	
Pozn. rent. listy	
Kolég z l. państ.	
Lombardy	
Austr. losy z 1860	
Włoska renta	
Amerykany	
Austr. akc. kred.	
Pożyczka turecka	
7 $\frac{1}{2}$ proc. Rumuny	
Pol. listy likwid.	
Rosyjsk. banknoty	
Austr. renta srebr	
Upos. spok.	

